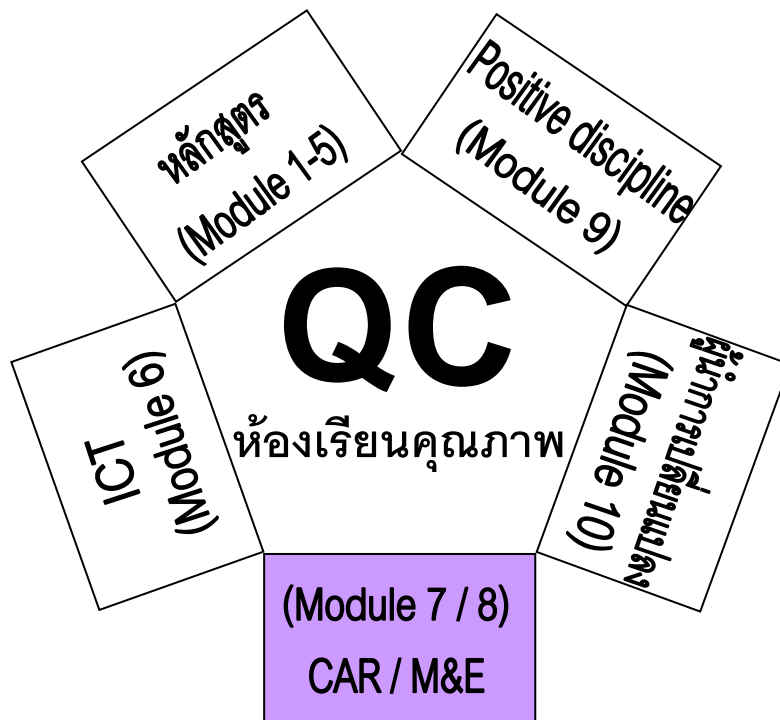

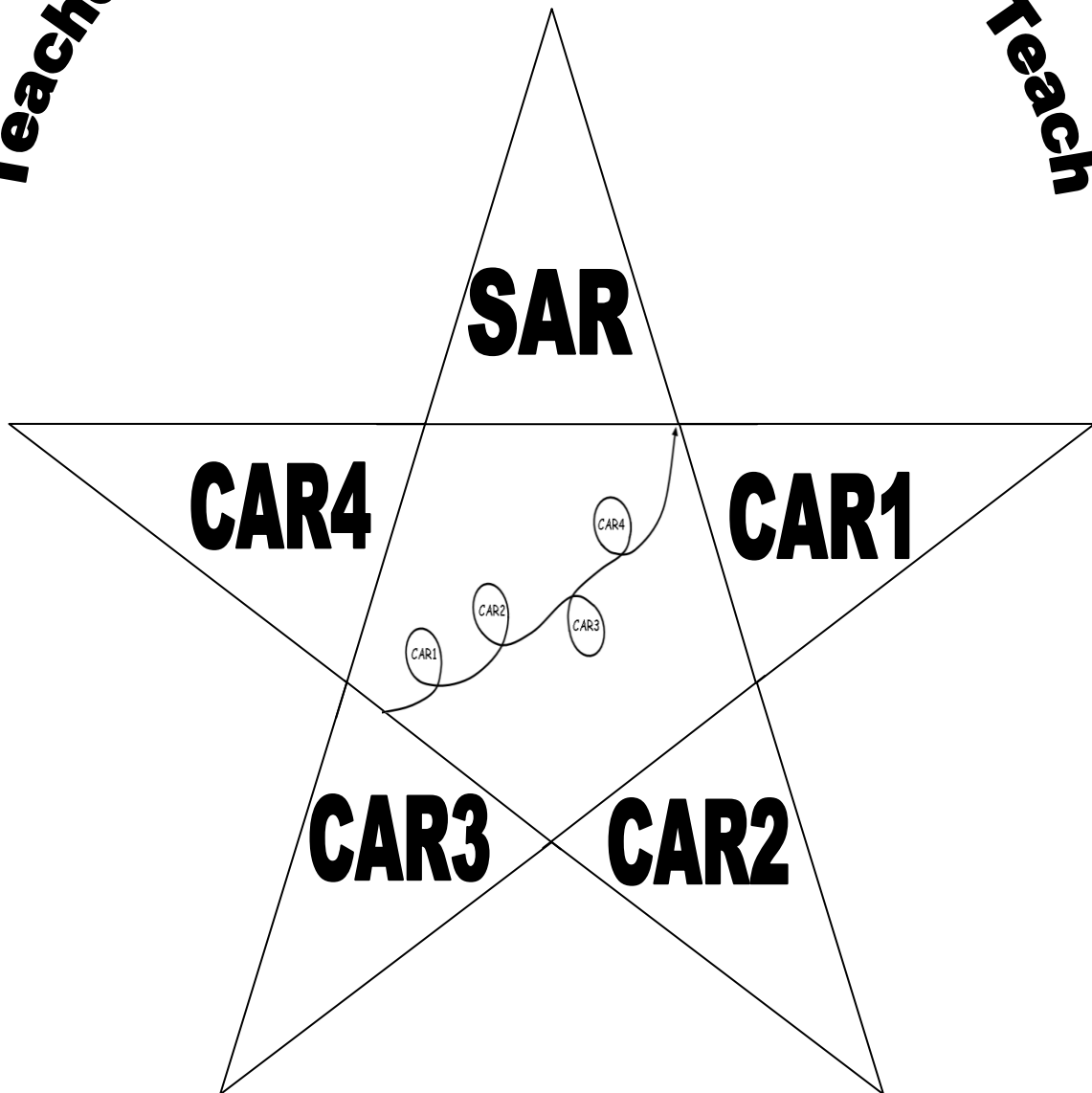
Module 8

โมดูล 8 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

โดย รศ.ดร.สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา
ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Teacher as a Learner : Learning to Teach

Classroom Action Research: Reflective Practitioner Development

การวิจัยในชั้นเรียนมิใช่เป็น “งานที่ ๑๐๑” ของครู
แต่เป็น “งานที่เรียงร้อย ๑๐๐ งานของครู ให้เป็นหนึ่งเดียวกัน”
ยังผลให้ครูเพิ่มพลังปัญญาและการสร้างสรรค์ของตนเอง
ในการปฏิบัติงานการพัฒนานักเรียนของครูอย่าง “มีอาชีพ”

สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา

“We can all learn
from each other”

สารบัญ

	หน้า
การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	1
ตอนที่ 1 แนวคิด มโนทัศน์และ โปรแกรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	1
1. ทำไมครู ต้องทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	1
2. แนวคิด หลักการ และคุณค่าของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีอะไรบ้าง	2
3. โปรแกรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนา คุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูควรมีลักษณะอย่างไร	3
4. เมื่อไหร่ และในสถานการณ์ใดที่ครู ควรทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และควรวิจัยแบบใด.....	5
5. ความสำเร็จที่งดงามอย่างมืออาชีพ.....	6
ภาคผนวก ก ตัวอย่างเครื่องมือสำหรับ CAR1	7
ภาคผนวก ข ตัวอย่างเครื่องมือสำหรับ CAR2	12
ภาคผนวก ค ตัวอย่างกรอบการวิเคราะห์กรณีศึกษา เครื่องมือสำหรับ CAR3	17

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนมิใช่เป็น “งานที่ 101” ของครู แต่เป็น “งานที่เรียงร้อย 100 งานของครู ให้เป็นหนึ่งเดียวกัน” ยังผลให้ครูเพิ่มพลังปัญญาและการสร้างสรรค์ของตนเอง ในการปฏิบัติงานการพัฒนาการเรียนของครูอย่าง “มีอาชีพ”

ตอนที่ 1 : แนวคิด มโนทัศน์และโปรแกรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

1. ทำไมครู ต้องทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

เหตุและปัจจัยที่ทำให้ครูต้องทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน มีดังนี้

- 1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้ครูต้องทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน (มาตราที่ 30) และให้ครูใช้การวิจัยเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนและครู (มาตราที่ 24(5))
- 2) คุรุสภา กำหนดให้ผู้ที่ปฏิบัติงานในวิชาชีพครูต้องมี มาตรฐานความรู้ ด้าน“การวิจัยทางการศึกษา” เป็น 1 ใน 9 มาตรฐานความรู้ของครู (มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา; หน้า 6) สาระความรู้ และในมาตรฐานความรู้ “การวิจัยทางการศึกษา” นี้ ครอบคลุม “การวิจัยในชั้นเรียน” “การฝึกปฏิบัติการวิจัย” และ “การใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหา” ด้วย และครูต้องมีสมรรถนะ “สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน” (มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา; หน้า 10)
- 3) คุรุสภา กำหนดมาตรฐานของหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาว่าต้องให้บัณฑิต (ครูรุ่นใหม่ที่จะได้รับประกอบวิชาชีพครู) ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติ การสอนดังคณะกรรมการคุรุสภากำหนดไว้ทั้ง (1) การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน และ (2) การปฏิบัติ การสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ ซึ่งการปฏิบัติ การสอนดังกล่าว กำหนดให้ต้องฝึกทักษะและมีสมรรถนะในด้าน “การทำวิจัยใน โรงเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ” (มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา; หน้า 12,13)
- 4) สมศ. กำหนดมาตรฐานคุณภาพครูในด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างมีประสิทธิภาพไว้ว่า ในการปฏิบัติงานสอนนั้น ครูจะต้องทำกิจกรรม 7 กิจกรรม คือ
 - (1) การวิเคราะห์หลักสูตร
 - (2) การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

- (3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย
 - (4) การใช้เทคโนโลยีเป็นแหล่งและสื่อการเรียนรู้ของตนเองและนักเรียน
 - (5) การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงอย่างรอบด้านเน้นองค์รวมและเน้นพัฒนาการ
 - (6) การใช้ผลการประเมินเพื่อแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ
 - (7) การใช้การวิจัยปฏิบัติการในการพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและการสอนของตนเอง
- 5) ครูมืออาชีพต้องเป็นกัลยาณมิตรผู้ปฏิบัติตนเป็นต้นแบบใ ห้ นักเรียนเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learner)

2. แนวคิด หลักการ และคุณค่าของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีอะไรบ้าง

แนวคิด

- 1) การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research-CAR) เป็นกิจกรรมและเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และสร้างความรู้ในการปฏิบัติงานยังผลให้ครูเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและสร้างสรรค์ใน สภาพความสำเร็จ และปัญหาของการปฏิบัติงานจัดการเรียนการสอนของตนเอง อันนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการรับรู้ ไตร่ตรอง ตัดสินใจ ปฏิบัติการปรับปรุง พัฒนาและแปรเปลี่ยนตนเองอย่างถูกต้องและสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ
- 2) เมื่อครูเผชิญกับ “ปัญหา” ในการจัดการเรียนการสอน ครูสามารถแปรเปลี่ยน “ปัญหา” ให้เป็น “ปัญญา” และ “การสร้างสรรค์” ได้ด้วยการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
- 3) ครูนักวิจัย คือ บุคคลแห่งการเรียนรู้ผู้มีวิถีชีวิตในการเปิดใจรับการเรียนรู้ตลอดเวลา ครูนักวิจัยสามารถนิเทศตนเองและเปลี่ยนแปลงตนเองได้อย่างถูกต้องและสร้างสรรค์
- 4) การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นยุทธวิธีแห่งวิชาชีพครูในการเพิ่มพลังอำนาจให้ครูสามารถพึ่งตนเองในการพัฒนาทักษะ กระบวนการคิด และกระบวนการทำงานของตนเองให้เกิดผลสำเร็จตามมาตรฐานวิชาชีพครู ทั้งช่วยให้ครูทันสมัย รู้ทำทันและนำตนเองให้ เรียนรู้เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเอง

หลักการ

- 1) การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแท้ๆ ต้องเป็น “งานที่เล็กๆ ง่ายๆ และมีคุณค่า” (a small, simple and significant task) ที่บูรณาการอยู่ในการปฏิบัติงานการจัดการเรียนการสอนปกติของครู
- 2) ครูนักวิจัยเชื่อว่า เราทั้งผองสามารถเรียนรู้จากกันและกัน (we all can learn from each others) ในหลักการนี้นักเรียน คือ แหล่งเรียนรู้ที่สำคัญมากของครู
- 3) นักเรียนเป็นทั้งเหตุและเป็นทั้งผลของการปฏิบัติงานของครู ดังนั้น “ผลงานของครูต้องดูที่ศิษย์”

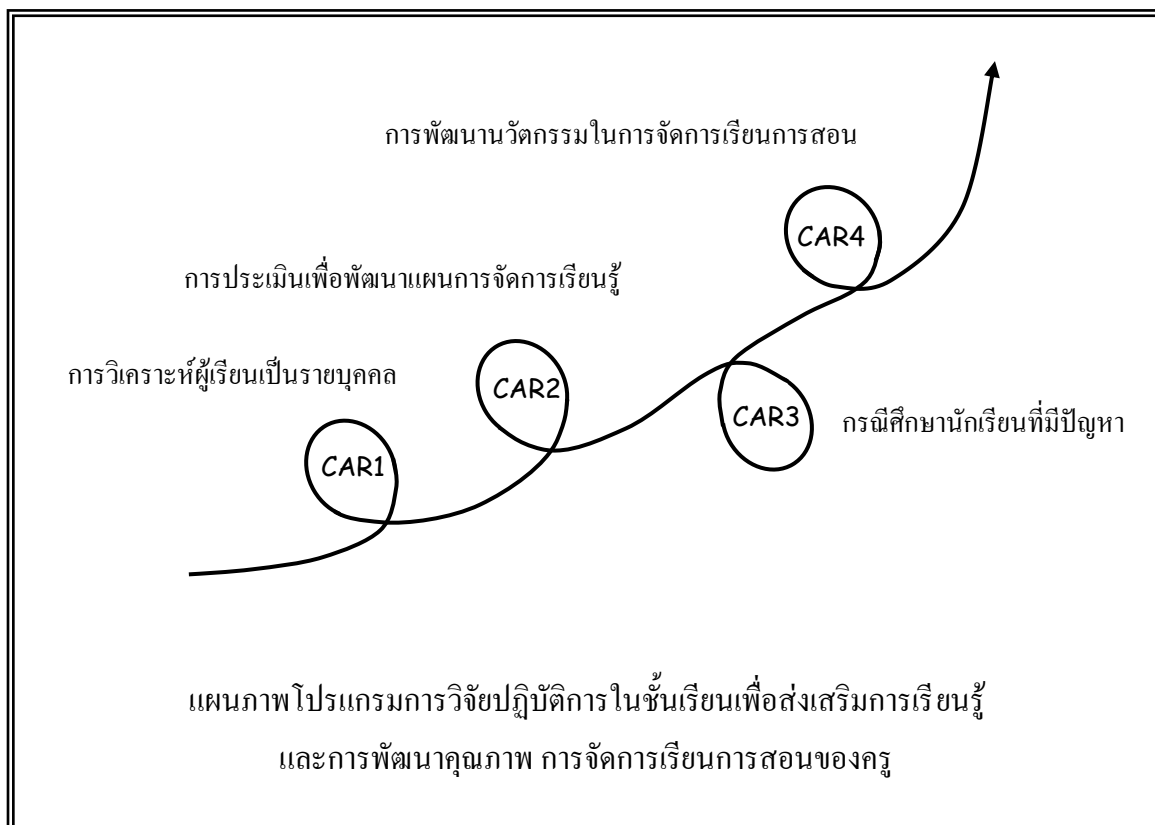
คุณค่า

คุณค่าของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน คือ การเรียนรู้และสร้างความรู้เพื่อ ผู้การเปลี่ยนแปลงแนวคิดและแนวปฏิบัติของตนเองของครู ความเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นภายในตนเองของครู ครูนักวิจัยจะรู้สึกอยากแปรเปลี่ยนเต็มใจแปรเปลี่ยนจึงทำให้ครูแปรเปลี่ยนตนเองด้วยความสบายใจ

3. โปรแกรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูควรมีลักษณะอย่างไร

ตามแนวคิด หลักการ และคุณค่า ดังกล่าวของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ครูจึงทำวิจัยได้หลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับความถนัด ความสนใจและจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้และในการใช้ประโยชน์ของครู เช่น การวิจัยหน้าเดียว การวิจัยหลายหน้า การวิจัยเล่มเล็กและการวิจัย 5 บท เป็นต้น

สำหรับคุณครูที่สนใจ จะใช้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือช่วยให้ตนเองเรียนรู้ เพื่อพัฒนาประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานการจัดการเรียนการสอนของตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเทอมและตลอดปีการศึกษา ขอเสนอให้พิจารณาโปรแกรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งอาจแบ่งออกเป็น 4 ระยะแต่ละระยะมุ่งหาความรู้ใหม่ เพื่อการพัฒนาการปฏิบัติงานของครู ดังแสดงในแผนภาพ และตารางต่อไปนี้

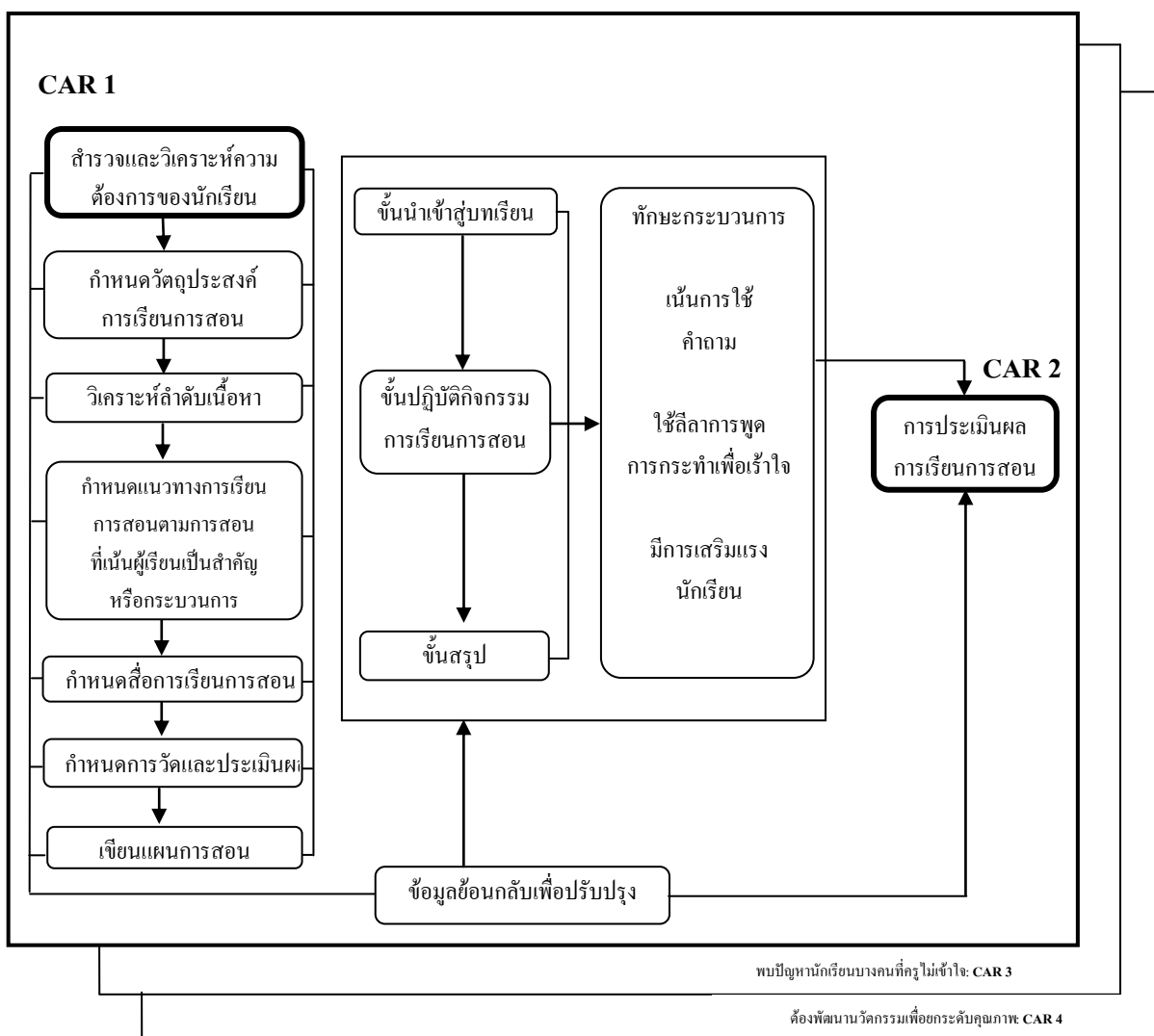
4. เมื่อไหร่ และในสถานการณ์ใดที่ครู ควรทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนและควรวิจัยแบบใด

ตารางแสดงช่วงเวลา สถานการณ์และวิธีวิจัยที่ใช้โปรแกรมวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนทั้ง 4 ระยะ

เมื่อไร	สถานการณ์ใด	ควรทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแบบใด			
		CAR	คำถามวิจัย	การจัดเก็บข้อมูล/การวิเคราะห์ข้อมูล	
เดือนที่ 1	W1	ครูต้องการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	CAR1 : การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	1) นักเรียนมีลักษณะอย่างไร 2) ควรปรับปรุงและพัฒนานักเรียนคนใดในเรื่องอะไรบ้าง 3) ควรออกแบบแผนกิจกรรมการเรียนรู้อย่างไร	1) ภูมิหลังและพัฒนาการทุกด้าน 2) ความสนใจ ความถนัด สักยภาพและความต้องการจำเป็น 3) SWOT Analysis
	W2				
	W3				
	W4				
เดือนที่ 2	W1	ครูต้องการประเมินการสอนของตนเองเพื่อพัฒนาแนวคิดและแนวปฏิบัติในการออกแบบ :แผนการจัดการเรียนรู้และพฤติกรรมการสอนของตนเอง	CAR2 : การประเมินเพื่อพัฒนาแผนการจัด การเรียนรู้ และการสอนของตนเอง	1) ความสำเร็จของการสอนมีอะไรบ้าง มีสาเหตุและปัจจัยมาจากอะไร 2) ปัญหาของการสอนมีอะไรบ้าง และมีสาเหตุและปัจจัยมาจากอะไร 3) แนวทางแก้ไขปรับปรุงพัฒนาแนวคิดและแนวปฏิบัติในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และพฤติกรรม การสอนของตนเองมีอะไรบ้าง	1) บันทึกระหว่างสอนและ หลังสอน 2) การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนทั้งก่อน /ขณะและ หลัง 3) การสัมภาษณ์ผู้ที่ เกี่ยวข้อง 4) ผลงานนักเรียน 5) การประชุมระดับชั้น และประชุมกลุ่มสาระ 6) วิเคราะห์ประสิทธิผลและประสิทธิภาพ
	W2				
	W3				
	W4				
เดือนที่ 3	W1	ครูสังเกตเห็นว่านักเรียนบางคนมีปัญหาที่ครูต้องเข้าใจและช่วยคลี่คลายและแก้ไข	CAR3 : กรณีศึกษา นักเรียน	1) นักเรียนมีลักษณะและมีปัญหาอะไรบ้าง 2) สาเหตุและปัจจัยของปัญหามีอะไรบ้าง 3) แนวทางแก้ไขควรมีเป้าหมายและขั้นตอนอย่างไร และตัวชี้วัดความสำเร็จควรมีอะไรบ้าง 4) ผลการแก้ไขมีสภาพความสำเร็จอย่างไร ปัญหาได้แปรเปลี่ยนไปอย่างไร และควรพัฒนาต่อไปอย่างไร	1) การสังเกตในบริบทต่างๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน 2) การสัมภาษณ์ผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง 3) วิเคราะห์ผลงานนักเรียนและเอกสารต่างๆ
	W2				
	W3				
	W4				
เดือนที่ 4	W1	ครูต้องการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของ การจัดการเรียนรู้อิงสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้	CAR4 : การพัฒนา นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้	1) ผลลัพธ์ที่ต้องการพัฒนาและแนวคิดหลักในการพัฒนามีอะไรบ้าง 2) การสร้างนวัตกรรม ควรออกแบบและดำเนินการอย่างไร 3) ผลการทดลองใช้นวัตกรรม ช่วยเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการเรียนรู้และการสอนหรือไม่อย่างไร 4) นวัตกรรมควรได้รับการปรับปรุงพัฒนา และ/หรือขยายผลต่อไปอย่างไร	1) ข้อมูลสถานะเริ่มต้น (baseline) 2) ข้อมูลพัฒนาทางพฤติกรรมและผล การเรียนรู้ของผู้เรียน 3) ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงผลสัมฤทธิ์ และคุณลักษณะของนักเรียน
	W2				
	W3				
	W4				

5. ความสำเร็จที่งดงามอย่างมีอาชีพ

ถ้าครูบูรณาการทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนในระบบการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง ครูจะสามารถเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและสามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาแนวคิดและแนวปฏิบัติของตนเองให้สามารถปฏิบัติงานสอนเพื่อส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคนและทุกๆ คนได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ เกิดความสำเร็จที่งดงามและเป็นรูปธรรมอย่างครูมีอาชีพ ความสำเร็จในการปฏิบัติงานในวิชาชีพครูดังกล่าวนี้อาศัยให้ชุมชนเห็นและเข้าใจคุณค่าแห่งวิชาชีพครู

แผนภาพระบบการเรียนการสอนตามการสอนที่เน้นกระบวนการ และ CAR1, CAR2, CAR3, CAR4 ที่มา: ปรับปรุงจากแผนภาพในหนังสือของ พิมพ์พันธ์ุ เดชะคุปต์ และ พะเยาว์ ยิ่งยง (๒๕๔๕). ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียน การสอนแบบบูรณาการ. พิมพ์ครั้งที่ ๓ กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างเครื่องมือสำหรับ CAR1

ตัวอย่าง 1: แบบบันทึกข้อมูลจากการที่ครูสังเกตการจัดการเรียนการสอนของครูท่านอื่น

คำชี้แจง: การบันทึกจากการสังเกตเป็นข้อมูลสำคัญในการทำความเข้าใจพฤติกรรม การเรียนรู้ของนักเรียนและเป็นโอกาสในการพัฒนาแนวคิดและทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญของครู จึงขอให้ครูได้บันทึกข้อมูลให้ครอบคลุมประเด็นดังนี้

(1) ข้อมูลเกี่ยวกับบริบทของการสังเกตและผู้บันทึกข้อมูล

วันที่.....เดือน.....ปี.....เวลา.....ถึง.....

สถานที่.....

เป้าหมายของการสังเกต (นักเรียนชื่อ หรือกลุ่มนักเรียนชื่อ หรือห้องเรียน)

.....

นามผู้จดบันทึกหรือผู้สังเกต.....

(2) **ขณะที่กำลังสังเกต:** การบันทึกข้อมูลจากการสังเกตและการสนทนา

(บันทึกความคิดของนักวิจัย/ผู้สังเกต) (ส่วนนี้เป็นที่ว่างสำหรับครูใช้ในการบันทึกคำถาม ข้อสังเกตต่างๆ ของครูเพื่อแยกความคิดหรือ การตีความออกจากข้อมูลทางด้านขวามือ)	(บันทึกข้อมูล) เวลา..... (สิ่งที่สังเกตเห็นหรือคำพูดในการสนทนาที่ได้ยิน) (อาจวาดภาพสถานที่หรือบริบทของการสังเกต) เวลา..... (สิ่งที่สามารถสังเกตเห็นหรือคำพูดที่สนทนา)
--	--

(3) **หลังจากจบกิจกรรมการสังเกต:** การประมวล วิเคราะห์ทำความเข้าใจ และสรุปความรู้สึก นึกคิดและการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับนักวิจัย/ผู้สังเกต

(ส่วนนี้ไม่ใช่ข้อมูลแต่เป็นการตีความและการแปลความหมายของข้อมูล ตลอดจนการวิเคราะห์และการเรียนรู้ของผู้สังเกต)

1. ความรู้สึกที่เกิดขึ้น.....

2. สารสนเทศสำคัญ / สิ่งที่ได้เรียนรู้

.....

.....

.....

3. การนำไปใช้ประโยชน์.....

.....

.....

.....

4. ข้อสังเกตหรือคำถามค้างใจที่ต้องการคำตอบต่อไป.....

.....

.....

ตัวอย่าง 2: แบบบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนแต่ละคนที่ครูควรเก็บเพื่อวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล

ชื่อนักเรียน	ภูมิหลังครอบครัว	พัฒนาการในด้านต่างๆ	ผลการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ	แนวทางการพัฒนา
1) ด.ช.....
2) ด.ช.....
3) ด.ช.....
4) ด.ญ.....
5) ด.ญ.....
6) ด.ญ.....

ตัวอย่าง 3: การวิเคราะห์สารสนเทศของผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ชื่อผู้เรียน	จุดเด่น	จุดด้อย	จุดควรพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
1) ค.ช.....
2) ค.ช.....
3) ค.ญ.....
4) ค.ญ.....

ตัวอย่าง 4: การวิเคราะห์กลุ่มผู้เรียน เพื่อการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ชื่อผู้เรียน	จุดเด่น	จุดด้อย	จุดควรพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่มีความพร้อมทุกด้านสูง 1) ค.ช. 2) ค.ญ.
กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่มีความพร้อมปานกลาง (คือกลุ่มที่มีความพร้อมในบางเรื่อง) 1) ค.ช. 2) ค.ญ.
กลุ่มที่ 3 กลุ่มที่ไม่มีความพร้อม (คือกลุ่มที่มีปัญหาในหลายเรื่อง) 1) ค.ช. 2) ค.ญ.

“ตัวอย่างหัวข้อของรายงาน CAR1” แบบที่ 1
รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน : การวิเคราะห์ผู้เรียน

- บทคัดย่อ
- คำนำ / กิตติกรรมประกาศ
- สารบัญเนื้อหา ตาราง และแผนภาพ
- เนื้อเรื่อง
 - 1) แนวคิดและเหตุผล
 - 2) คำถามวิจัย
 - 3) วิธีดำเนินการวิจัย
 - 3.1) กลุ่มเป้าหมาย
 - 3.2) สารสนเทศ / ข้อมูลที่จะเก็บรวบรวม
 - 3.3) แหล่งข้อมูล เครื่องมือ และแผนปฏิบัติการในการจัดเก็บข้อมูล
 - 3.4) การวิเคราะห์ข้อมูล
 - 4) ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการวิจัย
 - 5) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 5.1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
(ตัวอย่างเครื่องมือในภาคผนวก ก: ตัวอย่างที่ 3)
 - 5.2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนทั้งกลุ่ม
(ตัวอย่างเครื่องมือในภาคผนวก ก: ตัวอย่างที่ 4)
 - 6) สรุปผลการวิจัย (คำตอบของคำถามวิจัยทุกข้อ)
 - 7) ข้อเสนอแนะจากการวิจัย
 - 8) บทเรียนความคิดใหม่และประโยชน์ที่ได้จากการทำงานครั้งนี้
 - 8.1) บทเรียนสำหรับตนเองในการพัฒนานักเรียน
 - 8.2) บทเรียนของตนเองในเรื่องหลักในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ควรจัดให้กับนักเรียน และควรมีตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักนี้ไว้สัก 2 ตัวอย่างที่แตกต่างกัน
 - 8.3) ข้อเสนอแนะสำหรับตนเองในการปรับปรุง และพัฒนา การจัดเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อรู้จักนักเรียน รวมทั้งการพัฒนาตนเองของครู
- ภาคผนวก
 - ☆ เครื่องมือทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัย
 - ☆ อื่นๆ ที่เห็นว่ามิประโยชน์

“ตัวอย่างหัวข้อของรายงาน CAR1” แบบที่ 2
รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน : การวิเคราะห์ผู้เรียน

- ◆ บทคัดย่อ
- ◆ คำนำ
- ◆ สารบัญ
- ◆ สารบัญตาราง
- ◆ สารบัญแผนภาพ

บทที่ 1 บทนำ

- 1.1 แนวคิดและเหตุผลของการวิจัย
- 1.2 คำถามวิจัย
- 1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย
- 1.4 วิธีดำเนินการวิจัย
 - 1.4.1 ตัวแปรที่ศึกษา
 - 1.4.2 กลุ่มเป้าหมาย
 - 1.4.3 แหล่งข้อมูล และเครื่องมือสำหรับการวิจัย
 - 1.4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
 - 1.4.5 แผนปฏิบัติการ
- 1.5 ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการวิจัย

บทที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

- 2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลจำแนกตามกลุ่ม
- 2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนทั้งห้องเรียน

บทที่ 3 สรุปผลการวิจัย

- 3.1 ลักษณะโดยรวมของนักเรียนห้องนี้
- 3.2 ลักษณะเฉพาะของนักเรียนห้องนี้
- 3.3 แนวทางการปรับปรุง และพัฒนานักเรียนห้องนี้

บทที่ 4 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

- 4.1 แนวทางในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนห้องนี้
- 4.2 ข้อควรระวังสำหรับนักเรียนกลุ่มนี้

ภาคผนวก

- ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
- ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างเครื่องมือสำหรับ CAR2

ตัวอย่าง 1: แบบประเมินการสอนของตนเอง

วิชา.....กลุ่มที่..... มีนักเรียนทั้งหมด.....คน
 การสอนครั้งที่..... เรื่อง.....
 วัน/เดือน/ปี..... เวลา.....
 นักเรียนมาเรียน.....คน ขาด.....คน คือ.....

ความพร้อมและความสนใจของนักเรียนก่อนทดลอง

ปกติ เพราะ.....

ดีกว่าปกติ เพราะ.....

แย่กว่าปกติ เพราะ.....

ผู้ดำเนินการสอนมี.....คน คือ

1).....ทำหน้าที่.....

2).....ทำหน้าที่.....

3).....ทำหน้าที่.....

1. สภาพการสอนวันนี้ประเมินตามแผนการสอนที่กำหนดไว้

- ดำเนินการไปตามแผนการสอนทุกประการ
- แตกต่างไปจากแผนการสอนบ้าง คือ (ส่วนที่เพิ่มขึ้นมา/ส่วนที่ลดไป/ส่วนที่ปรับทั้งในด้านเนื้อหาและขั้นตอนของกิจกรรม/อุปกรณ์/บรรยากาศ เป็นต้น)

.....

.....

.....

.....

.....

2. ข้อสังเกต (ข้อมูล) ที่น่าสนใจจากการสอน วันนี้ (ขณะอยู่ในชั้น / ช่วงเวลา / เกิดอะไรขึ้น / น่าสนใจอย่างไร)

.....

.....

.....

.....

3. การแปลความของผู้สอนในสิ่งที่เกิดขึ้นในข้อ 2 (ที่เป็นเช่นนี้น่าจะเนื่องมาจากอะไร เช่น เนื้อหา/ขั้นตอนของการสอน, บรรยากาศ, กลุ่มเพื่อน, สื่อ เป็นต้น และนำไปสู่อะไร)

.....

.....

.....

4. ประสิทธิภาพของการสอนวันนี้ประสบความสำเร็จตามที่ผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ประมาณกี่เปอร์เซ็นต์

- 100% 90% 80% 70%
- 60% 50% ต่ำกว่า 50% และควรทดลองซ้ำ

ที่เป็นเช่นนี้ (ได้เท่านี้เช่น 60%) เพราะอะไร

.....

.....

.....

สิ่งที่ขาดหายไป (อีก 40% ที่ขาดหายไป) คือ อะไร และนักเรียนคนใดบ้างที่ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนในวันนี้ แล้วครูจะต้องช่วยเหลือนักเรียนเหล่านั้นอย่างไร

.....

.....

.....

5. สิ่งที่ควรระมัดระวังในการสอนครั้งต่อไป / นักเรียนคนใดบ้างที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ

.....

.....

.....

6. สิ่งที่ควรปรับปรุงและ/หรือเพิ่มเติมในครั้งต่อไป (เพื่อเพิ่มจาก (60% เป็น 100%)

.....

.....

.....

ผู้บันทึก.....

...../...../.....

เวลา.....

ตัวอย่าง 2: แบบบันทึกหลังสอนเพื่อการเรียนรู้ของครูนักวิจัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
วิชา.....

1. ในการสอนวันนี้ท่านได้ทำอะไรบ้าง

.....

.....

.....

2. สิ่งที่น่าประทับใจหรือความรู้สึกในการทำงานข้างต้นนี้คืออะไร เพราะอะไร

.....

.....

.....

3. ท่านได้เรียนรู้และเกิดความคิด /แนวคิดใหม่อะไรบ้าง และความคิด /แนวคิดนั้นเชื่อมโยงกับความรู้เดิมอะไร อย่างไร

.....

.....

.....

4. ท่านจะนำประสบการณ์ ความคิด และสิ่งที่ได้เรียนรู้ในครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์อย่างไร เมื่อไร เพื่ออะไร

.....

.....

.....

5. คำถามค้างใจที่ต้องหาคำตอบต่อไป

.....

.....

.....

“ตัวอย่างหัวข้อของรายงาน CAR2” แบบที่ 1**รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน : การประเมินเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้**

- บทคัดย่อ
- คำนำ / กิตติกรรมประกาศ
- สารบัญเนื้อเรื่อง ตาราง และแผนภาพ
 - 1) แนวคิดและเหตุผล
 - 2) คำถามวิจัย
 - 3) วิธีดำเนินการวิจัย
 - 3.1) กลุ่มเป้าหมาย บริบทและช่วงเวลา
 - 3.2) สารสนเทศ / ข้อมูลที่จะเก็บรวบรวม
 - 3.3) แหล่งข้อมูล เครื่องมือ (ตัวอย่างเครื่องมือในภาคผนวก ข) และแผนปฏิบัติการในการจัดเก็บข้อมูล
 - 3.4) การวิเคราะห์ข้อมูล (สภาพเริ่มต้น การเปลี่ยนแปลง เหตุปัจจัย และแนวทางพัฒนาต่อไป)
 - 4) ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการวิจัย
 - 5) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 6) สรุปผลการวิจัย (คำตอบของคำถามวิจัยทุกข้อ)
 - 7) ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง พัฒนาและ/หรือขยายผลแผนการจัดการเรียนรู้
 - 8) บทเรียน ความคิดใหม่ และแรงบันดาลใจที่เกิดขึ้นจากการวิจัย
- ภาคผนวก ก แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ฉบับปรับปรุง
- ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ภาคผนวก ค อื่นๆ ที่นำมาเป็นประสบการณ์

“ตัวอย่างหัวข้อของรายงาน CAR2” แบบที่ 2
รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน : การประเมินเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

- ◆ บทคัดย่อ
- ◆ คำนำ
- ◆ สารบัญ
- ◆ สารบัญตาราง
- ◆ สารบัญแผนภาพ

บทที่ 1 บทนำ

- 1.1 แนวคิดและเหตุผลของการวิจัย
- 1.2 คำถามวิจัย
- 1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย
- 1.4 วิธีดำเนินการวิจัย
 - 1.4.1 ตัวแปรที่ศึกษา
 - 1.4.2 กลุ่มเป้าหมาย
 - 1.4.3 แหล่งข้อมูล และเครื่องมือสำหรับการวิจัย
 - 1.4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
 - 1.4.5 แผนปฏิบัติการ
- 1.5 ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการวิจัย

บทที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

- ตอนที่ 1 สภาพความสำเร็จในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้
- ตอนที่ 2 ปัจจัยของความสำเร็จในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- ตอนที่ 3 ปัญหา สาเหตุ อุปสรรค และข้อจำกัดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- ตอนที่ 4 แนวทางในการแก้ไขปรับปรุง และพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเรียนการสอนของผู้วิจัย

บทที่ 3 สรุปผลการวิจัย

บทที่ 4 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำแผนการจัดการเรียนรู้นี้ไปใช้ในครั้งต่อไป

รายการอ้างอิง

ภาคผนวก

แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยที่..... เรื่อง.....

แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยที่..... เรื่อง..... (ฉบับปรับปรุง)

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างกรอบการวิเคราะห์กรณีศึกษา เครื่องมือสำหรับ CAR3

1. ชื่อเรื่อง.....ผู้เขียนคือใคร..... เขามีสิ่งรบกวนจิตใจอะไร หรือมีแรงบันดาลใจให้ต้องทำวิจัยปฏิบัติการในครั้งนี้.....				6. ผู้วิจัยนำความรู้ ไปใช้ประโยชน์ อย่างไร									
2. เริ่มต้นเขามีความสงสัย มีคำถาม/ หรือต้องการเปลี่ยนแปลงอะไร 1)..... 2)..... 3).....		3. สิ่งที่ทำและผลที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงมีอะไรบ้าง <table border="1"> <thead> <tr> <th>ช่วงแรก</th> <th>ช่วงต่อมา</th> <th>ช่วงสุดท้าย</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>สิ่งที่ทำ</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>ผลที่เกิดขึ้น</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		ช่วงแรก	ช่วงต่อมา	ช่วงสุดท้าย	สิ่งที่ทำ			ผลที่เกิดขึ้น			5. คำตอบ หรือ ความรู้ใหม่ที่ค้นพบ มีอะไรบ้าง 1)..... 2)..... 3).....
ช่วงแรก	ช่วงต่อมา	ช่วงสุดท้าย											
สิ่งที่ทำ													
ผลที่เกิดขึ้น													
3. นิสิตจะนำความรู้และเทคนิคอะไรบ้างจากกรณีศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของตนเองต่อไปอย่างไร		4) สรุปการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นมีอะไรบ้าง (ผู้เขียนได้ เปลี่ยนแปลงในเรื่องอะไรบ้าง และผลที่ตามมาทำให้ผู้ที่ เกี่ยวข้องมีใครเปลี่ยนแปลงอะไร อย่างไรบ้าง)											

ผลงานสะท้อนการเรียนรู้สู่การปฏิบัติงานของครูมืออาชีพ (Professional Teacher)

